

ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY MARKUŠOVCE

ZMENY A DOPLNKY 01

TEXTOVÁ ČASŤ B : ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Obsah

1	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	4
1.1	Význam a funkcia obce a jej katastrálneho územia.....	4
1.2	Koncepcia usporiadania funkčných plôch a organizácia územia	4
1.3	Zásady urbanistickej kompozície	5
2	Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia.....	5
3	Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia.....	7
4	Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia	7
4.1	Zásady koncepcie rozvoja dopravy	7
4.2	Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody.....	8
4.3	Zásady koncepcie zásobovania elektrickou energiou a telekomunikácie.....	8
4.4	Zásady zásobovania teplom a zemným plynom	8
5	Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno – historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene	8
6	Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie.....	10
7	Vymedzenie zastavaného územia obce	11
8	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	11
8.1	Ochranné pásmá	11
8.2	Ochranné pásmá zariadení technickej infraštruktúry	12
8.3	Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonnych ustanovení	13
9	Plochy na verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie	13
10	Určenie územií pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny a plochy pre delenie a sčel'ovanie pozemkov	13
11	Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	13
11.1	Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-VÚC Košický kraj v znení neskorších zmien a doplnkov.....	13
11.2	Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-Z Markušovce:.....	14
12	Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	14

Zoznam skratiek:

KSK – Košický samosprávny kraj
KK – Košický kraj
BD - bytový dom
CO - civilná ochrana
CHKO – chránená krajinná oblasť
CHVÚ - chránené vtácie územie
CHLÚ – chránené ložiskové územie
CR - cestovný ruch
ČOV – čistiareň odpadových vôd
DP – dobývací priestor
FVE – fotovoltaická elektráreň
HD - hospodársky dvor
HaZZ – hasičský a záchranný zbor
LHC - lesný hospodársky celok
LP - lesná pôda
KO - komunálny odpad
k.ú. - katastrálne územie
NKP – národná kultúrna pamiatka
MÚSES – miestny územný systém ekologickej stability
OcÚ - obecný úrad
OP - ochranné pásmo
PP - polnohospodárska pôda
PD - polnohospodárske družstvo
POH - program odpadového hospodárstva
PZ – pamiatková zóna
RD - rodinný dom
RCR – región cestovného ruchu
SAD – slovenská autobusová doprava
SKUEV – Slovensko, územie európskeho významu
ŠM - štátny majetok
TS - trafostanica
ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-Z - územný plán zóny
ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
VÚC - veľký územný celok
VN – vysoké napätie elektrické
VPS - verejnoprospešné stavby
VZN – všeobecne záväzné nariadenie
ZaD, resp. ZaD 01 - ÚPN-Z Markušovce - Zmeny a doplnky č. 01
ZUŠ - základná umelecká škola
ZŠ - základná škola.

1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

1.1 Význam a funkcia obce a jej katastrálneho územia

Obec sa nachádza východne od okresného mesta Spišská Nová Ves – v jeho urbanizačnom priestore a na hornádskej rozvojovej osi: Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves - Krompachy – Košice. Táto poloha vytvára predpoklady pre rozvoj osídlenia, turizmu a rekreácie a ďalší komplexný rozvoj do budúcnosti.

Potenciál obce a k.ú. je daný aj samotnou polohou na križovatke ciest III. triedy, prítomnosťou železničnej trate so železničnou stanicou, jej pripravovanou modernizáciou a úplnou technickou infraštruktúrou. Je prirodzeným sídelným centrom a strediskom správneho, školského, zdravotného, dopravného a pracoviskového obvodu. Je súčasťou združenia obcí Miloj Spiš.

Medzinárodný význam má súbor kultúrno – historických hodnôt s dominantou hradu a historického parku malebne osadený do krajinného prostredia.

V širšom kontexte bude plniť okrem bývania, výroby, občianskeho vybavenia a dopravy viaceru funkciu:

- kultúrno ochrannú a poznávaciu - v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované 3 kaštiele, 9 kúrií, kostol, hrad, ľudový a remeselnický dom, sýpka, prírodný park a pomník, ktoré sú zahrnuté do hraníc Pamiatkovej zóny,
- NKP navrhované na zápis do ÚZPF SR,
- archeologické náleziská najvýraznejšie zastúpené dobovou bronzovou väčšieho rozsahu z neolitu a doby bronzovej,
- ďalšie objekty zapísané v Súpise pamiatok SR - kaplnka sv. Jána Nepomuka; ľudové tradície a architektúra; rad križov v krajinе;
- rekreačnú a turistickú – Markušovce ležiať ľažisku Spišského regiónu CR č.17 a na rozhraní subregiónu Volovské vrchy a Slovenský raj, v 1. a 2. kategórii kvality rekreačného priestoru; obec už dnes plní funkciu poznávaciu v rámci vlastivedných zariadení na úrovni základne CR medzinárodného významu s rozšírením rekreačného zázemia; Doplňujúcimi funkciami je turistika, rybolov, jazdy na koni, bežecké lyžovanie pre krátkodobý a strednodobý pobyt celoročného, ale aj letného využitia, ako východiskový bod do okolia Spiša, ale i národného parku Slovenský raj; Turistickými chodníkmi je sprístupnený Markušovský skalný hríb a celá sústava skalných útvarov - PP Markušovské transgresie paleogénu a NPP Markušovské steny;
- vodoochrannú - OP zdrojov pitnej vody I^o a II°;
- prirodoochrannú – chránené územia prírody európske – SKUEV286 Hornádske vápence, CHVÚ Volovské vrchy a národné – PP Markušovské transgresie paleogénu a NPP Markušovské steny; katastr. územím prechádza biokoridor a biocentrum nadregionálneho významu;
- energetickú – v priestore HD Brunské na neúrodných pôdach zriaďať fotovoltaické elektrárne. Uvedené podnety vytvárajú silné predpoklady pre rozvoj k.ú., služieb v turizme, CR a rekreácii na medzinárodnej úrovni. Následne je očakávaný rozvoj bývania a občianskeho vybavenia.

1.2 Koncepcia usporiadania funkčných plôch a organizácia územia

Za základné priestorové a organizačné jednotky považovať:

- obec s lokalitami Vyšný koniec, Za hajcom, Pukanec, Pod horou, Agrostav, Za tehel'ňou,
- samostatná lokalita Jareček,
- výrobno – energetická zóna Brunské,
- priemyselná zóna bývalých ŽR Rudňany,
- miestnu časť Ol'šo – po vyhodnotení dopadov činnosti na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni v zmysle § 6 ods. 3 písm.c. Zákona č. 355/2007 Z.z, výhľadovo využívať jej časť polyfunkčne – občianske vybavenie, výrobné služby a bývanie.

Základnú funkčnú, priestorovú a prevádzkovú štruktúru obce a k.ú. orientovať na:

- posilnenie úlohy komplexného sídla vo sfére bývania, rekreácie, občianskeho vybavenia, výroby, energetiky, ďalej východiska, ale aj cieľa turistických aktivít,

- posilnenie komplexnosti turizmu a CR, jeho významu (na medzinárodnú úroveň) a sezónnosti (rozšíriť na celoročné využitie),
- harmonizovanie prírodných a civilizačných prvkov.

1.3 Zásady urbanistickej kompozície

Hmotovo-priestorovú štruktúru rozvíjať so snahou o čo najcitolivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni.

Osobitne dôležitým je priestor pamiatkovej zóny s radom pamiatkovo chránených budov, historickým parkom, ale aj kaplnky, kríže, tehelňa, mlyn, komíny, studne a pod. a skupiny pôvodných domov, sypance a stodly, ako odkaz ľudovej architektúry. Tu výška prestavby nesmie prekročiť 2 nadzemné podl. a musí sa prispôsobiť charakteru pôvodnej zástavby.

Za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok doplniť riešené územie o prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, oddychové zóny a pod.).

2 Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Viď výkres č.2 a 3.

PLOCHY POZEMKOV RODINNÝCH DOMOV - výstavba nových RD povolená len na navrhovaných plochách pri dodržaní uličnej čiary min.5m od oplotenia, resp. hranice pozemku, max. podlažnosti 1 až 2+ podkrovie a koeficientu zastavania do 0,25

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- rodinné domy vo voľnej alebo skupinovej zástavbe s pomocnými objektmi domového príslušenstva

c/ výnimco sú prípustné:

- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, verejné stravovanie, správu a záujmovú činnosť
- kultúrne, sociálne, zdravotné zariadenia
- malé ubytovacie zariadenia, vrátane ubytovania pre starších ľudí
- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a služieb
- funkcie individuálnej chalupníckej rekreácie v nevyužívaných a opustených domoch

d/ základné sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV BYTOVÝCH DOMOV - výstavba nových BD povolená len na navrhovaných plochách – koeficient zastavania pozemku do 0,3; uličná čiara min.10 m a max.. podlažnosť – 2 NP

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- bytové domy vo voľnej alebo skupinovej zástavbe s pomocnými objektmi domového príslušenstva

c/ výnimco sú prípustné:

- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, správu a záujmovú činnosť
- kultúrne, sociálne, zdravotné zariadenia
- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a služieb

d/ základné sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV OBČIANSKÉHO VYBAVENIA - max. podlažnosť 2 NP

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie spravidla rozsiahlejších zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru, buď prislúchajúcej jednotlivým územným celkom, alebo obecného až nadobecného významu s upresnením podľa konkrétneho urbanistického návrhu
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
 - zariadenia sociálnej starostlivosti, školstva a zdravotníctva
 - zariadenia kultúry a verejnej administratívy
 - garáže a parkoviská, slúžiace pre majiteľov a návštevníkov zariadení
 - športové a rekreačné zariadenia, ak súvisia s hlavnou funkciou územia
- c/ výnimocne sú prípustné:
- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
- d/ zákazné sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV ZMIEŠANÝCH FUNKCIÍ - plochy v dôtyku s hlavnými kompozičnými osami - sú určené pre viacfunkčnosť na jednom pozemku – koeficient zastavania pozemku 0,3a max. podlažnosť - 2NP

- a/ územie slúži:
- pre umiestnenie RD, viacúčelových objektov a zariadení základnej, vyšej vybavenosti a turizmu kombinovaných s funkciou bývania
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, verejné stravovanie a ubytovanie, správu a záujmovú činnosť
 - kultúrne, sociálne, zdravotné zariadenia
 - zariadenia pre prechodné ubytovanie
 - garáže a parkoviská, slúžiace pre obyvateľov, návštevníkov a zamestnancov zariadení
- c/ výnimocne sú prípustné:
- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a služieb
- d/ zákazné sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV ŠPORTU A ODDYCHU

- a/ územie slúži:
- najmä pre organizovanú telovýchovnú a športovú činnosť, alebo pre ľudové športové aktivity,
 - v lok. nad mlynom medzi potokmi nie je prípustná výstavba budov
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- športové objekty a zariadenia
 - objekty pre stravovanie a doplnkovú športovú vybavenosť
 - doplňujúcu maloobchodnú a servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- c/ výnimocne sú prípustné:
- doplňujúce objekty pre verejné ubytovanie a stravovanie
- d/ zákazné sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV ZARIADENÍ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU - výstavba nových objektov povolená len na navrhovaných plochách – koeficient zastavania pozemku do 0,2; max. podlažnosť – 2 NP

- a/ územie slúži:
- pre koncentrované umiestnenie rekreačných a športovo-rekreačných zariadení a služieb, organizovaných prevažne na komerčnom základe a slúžiacich pre využitie voľného času návštevníkov a obyvateľstva
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- verejné a individuálne rekreačné objekty a zariadenia pre ubytovanie, stravovanie a doplnkovú športovú vybavenosť

- objekty cestovného ruchu a organizovanej turistiky
 - objekty pre rekreačné aktivity komerčného charakteru
- c/ výnimočne sú prípustné:
- technické objekty slúžiace rekreačnej vybavenosti
- d/ základne sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV POLNOHOSPODÁRSKÝCH DVOROV - plochy oddelené od obytnej funkcie ochranným pásmom

- a/ územie slúži:
- pre umiestnenie aktivít poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych služieb
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- objekty poľnohospodárskej výroby - živočíšnej a rastlinnej v hygienicky oddôvodnenej vzdialenosťi od obytnej zóny
 - skladové poľnohospodárske objekty
 - kompostovisko, záhradníctvo
 - objekty pre garážovanie mechanizmov a pre ich údržbu
- c/ výnimočne sú prípustné:
- malé výrobné zariadenia nepoľnohospodárskeho charakteru
 - objekt správy HD.

PLOCHY POZEMKOV PRIEMYSELNEJ VÝROBY, ENERGETIKY, SKLADOV A VÝROBNÝCH SLUŽIEB - koeficient zastavania pozemku do 0,6; max. podlažnosť – 2 NP

- a/ územie slúži:
- pre koncentrované umiestnenie priemyselných, energetických – fotovoltaické elekrárne a skladových zariadení a služieb s vysokou intenzitou prac. príležitostí a nízkou intenzitou autodopravy
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- technické objekty slúžiace hlavnej funkcií
- c/ základne sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia

Nové potreby občianskeho vybavenia realizovať v centrálnej zóne, pod stanicou, na Jarečku a na plochách zmiešaných funkcií v dotyku s hlavnými kompozičnými osami. Pod jestvujúcim obecným úradom vybudovať obecný dom s viacúčelovou sálou, klubmi, obecným úradom, infocentrom, reštauráciou, poštou a pod.

4 Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia

4.1 Zásady koncepcie rozvoja dopravy

- Za hlavnú dopravnú kostru považovať prieťah ciest III. triedy č. 536005 Spišská Nová Ves – Rudňany a č. 536018 Markušovce – Odorín plniace funkciu zberných komunikácií B2. Tieto cesty sú zaradené do celoštátej, tzv. doplnkovej cestnej siete s napojením na cestu II/536 Spišská Nová Ves – Spišské Vlachy,
- Rešpektovať začlenenie modernizácie železničnej trate č.180 Žilina – Košice do štruktúry obce zameranej na zvýšenie traťovej rýchlosťi na 120-160 km/hod vyžadujúce jej smerové úpravy, spolu s modernizáciou stanice,
- Nové miestne obslužné komunikácie budovať vo funkčnej triede C2 a C3,
- Pozdĺž komunikačnej siete vybudovať otvorené odvodňovacie rigoly, so zaústením do vodného toku,
- Rešpektovať priestor pre realizáciu zástavkových ník autobusovej hromadnej dopravy,
- Pozdĺž zberných a vyšších obslužných komunikácií a ciest III. triedy vyčleniť trasy pre peší a cyklistický pohyb,
- Prepojiť obec so Spišskou Novou Vsou pozdĺž Hornádu účelovou trasou pre nemotorovú

dopravu pre pohyb peší, cyklistický alebo konským záprahom; V zimnom období bude slúžiť aj ako bežecká lyžiarska trasa,

- so zabezpečením rozhládových pásiem v križovatkách,
- Vyviesť dopravu z osady Jareček na cestu III/53618 a to miestnou komunikáciou C3 MOK,
- Dimenzovať potreby statickej dopravy na pozemkoch príslušnej stavby v súlade s STN,
- Pred obecným úradom vybudovať záchytné parkovisko pre osobné autá a autobusy,
- Rešpektovať OP Letiska Spišská Nová Ves, ktoré zasahuje do časti k.ú. obce.

Zobrazenie vo výkrese č.6.

4.2 Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody

- Zvýšiť napojenosť obyvateľstva na verejný vodovod; všetky nové objekty a trasy viest po okrajoch obslužných komunikácií,
- Zabezpečiť zvýšenie akumulácie pitnej vody aj pre výhľadové obdobie,
- Dažďové vody odvádzat' prícestnými rigolmi a záchytnými priekopami nad obcou do potokov,
- Špláškové vody odvádzat' cez tri oddelené kanalizácie a tri malé ČOV; jestvujúcu ČOV zrušiť; nové trasy viest' po okrajoch ulíc,
- Prerušený odvodňovací systém meliorácií novými investíciami následne sfunkčniť,
- Vybudovať systém ochrany obce pred veľkými vodami na Hornáde a Levočskom potoku,
- Vzhľadom na nedostatočnú prietočnú kapacitu vodných tokov je akákolvek výstavba v ich blízkosti podmienená zabezpečením jej adekvátnej protipovodňovej ochrany,
- V prípade záujmu o výstavbu v blízkosti tokov je potrebné dokladovať hladinu Q100 ročnej veľkej vody dotknutého toku a následne zástavbu umiestniť mimo inundačné územie.

Zobrazenie vo výkrese č.4.

4.3 Zásady koncepcie zásobovania elektrickou energiou a telekomunikácie

Zásobovanie obce a elektrickou energiou zabezpečiť z 22 kV vonkajšieho vedenia č. 201 Spišská Nová Ves – Rudňany cez 10+4+3 transformovní.

Rešpektovať OP VN elektr. vedení.

V lokalite Brunske vytvoriť podmienky pre realizáciu fotovoltaickej elektrárne pozostávajúcej z viacerých etáp - FVE 1 až 5. Pre každú etapu bude realizovaná samostatná transformovňa.

Zobrazenie vo výkrese č.5.

4.4 Zásady zásobovania teplom a zemným plynom

Pre zabezpečenie teplom k vykurovacím účelom a príprave TÚV využívať lokálne a skupinové zariadenia na báze zemného plynu, ale aj elektr. energie a obnoviteľných a ekolog. zdrojov.

Doplnenie rozvodu plynu v obci zabezpečiť cez jestvujúcu RS a STL plynovod v obci.

Zobrazenie vo výkrese č.5.

5 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno – historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované 3 kaštiele, 9 kúrií, kostol, hrad, ľudový a remeselnícky dom, sýpka, prírodný park a pomník, ktoré sú zahrnuté do hraníc Pamiatkovej zóny. Podmienky ich ochrany rešpektovať.

V Centrálnej evidencii archeolog. nálezisk je v k.ú. evidované väčšie množstvo nálezísk.

Rešpektovať objekty doporučované na zápis Zoznamu pamäti hodnosti obce: kaplnka, kríže, bývalá teheľňa, mlyn, sypance, komíny a studne.

Všetky uvedené stavby a lokality je potrebné v plnom rozsahu integrovať do rozvoja obce a ďalej:

- rešpektovať ochranu urbanistickej štruktúry pamiatkovej zóny,
- zachovať a chrániť archeologické lokality podľa osobitných predpisov.
- akúkolvek stavebnú, či hospodársku činnosť na ploche archeologickej lokalít je nevyhnutné vopred odsúhlasiť s KPÚ Košice, ktorý v zmysle § 41 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologickej nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

- pri stavebnej činnosti môže dôjsť k porušeniu aj dosiaľ neznámych archeologických objektov a nálezov, preto v zmysle § 37 pamiatkového zákona pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum. O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Pamiatkový úrad SR Bratislava.
- podľa § 40 odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v prípade zistenia a lebo narušenia archeologických nálezov mimo povoleného výskumu musí to nálezca písomne ohlásiť KPÚ priamo alebo prostredníctvom obce
- obec dbá, aby vlastníci kultúrnych pamiatok konali v súlade so zákonom NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (Ďalej len „pamiatkový zákon“).

Každý je povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu kultúrnych pamiatok podľa § 27 pamiatkového zákona a nespôsobil nepriaznivé zmeny stavu pamiatkového fondu a stavu archeologických nálezísk.

V územnom konaní, v stavebnom konaní, v konaní o povolení zmeny stavby, v konaní o ohlásení udržiavacích prác nehnuteľnej kultúrnej pamiatky alebo v konaní o odstránení nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky rozhoduje stavebný úrad na základe záväzného stanoviska Krajského pamiatkového úradu Košice.

Rešpektovať územnú ochranu prírody:

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) chrániť v k. ú. Markušovce vyhlásené dve chránené územia, z ktorých jedno presahuje hranicu katastra. Časť katastra v údolí Hornádu je pokrytá územím európskeho významu – SKUEV 0286 Hornádske vápence. Celé územie južne od železnice a obce leží v navrhovanom chránenom vtáčom území Volovské vrchy. SKUEV Hornádske vápence a CHVÚ Volovské vrchy sú súčasťou európskej siete chránených území Natura 2000. PP Markušovská transgresia paleogénu a NPP Markušovské steny ako chránené územia národného významu sú celé súčasťou SKUEV Hornádske vápence.

V území boli v rámci KEP vyčlenené mimo územia Natura 2000, NPP a PP niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné segmenty prírody:

1. Pomerne strmá stráň na ľavom brehu Hornádu s početnými medzami a úzkymi terasami medzi nimi, po opustení obhospodarovania husto zarastené trnkovými krovinami.
2. Niva Hornádu predstavuje prirodzené tečúci tok s lokálne narušeným, upravovaným korytom, najmä v hornej časti i s hodnotnými prirodzenými brehovými porastmi
3. Čas nivy Hornádu vnútri výrazného meandra s ostro hraničenými okrajmi, vyplnená prirodzenými podmáčanými a vlhkými lúčnymi spoločenstvami. Súčasť SKUEV Hornád.
4. Ostro hraničený močiar v nive Hornádu, obkolesený ornou pôdou, v minulosti narušený reguláciou potoka, vytiekajúceho z močiara, za účelom odvodnenia, ako aj prejazdom ľahkých mechanizmov. Súčasť SKUEV Hornád.
5. Niva Levočského potoka v jeho dolnej časti nad sútokom s Hornádom.
6. Odorica – ľavostranný prítok Levočského potoka, s ktorým sa zlieva tesne pred sútokom s Hornádom na okraji Markušoviec.
7. Rozsiahla strmá stráň s početnými medzami s fragmentmi trnkových kriačin a výskyтом teplomilných pasienkových spoloč. s výskyтом viacerých vzácnych a ohrozených druhov rastlín.
8. Výrazná strmá stráň na okraji alúvia Hornádu, v ktorej západnej časti tok obnažil ukážkový geologický profil transgresie flyšových vrstiev na triasové vápence.
9. Malá plocha prirodzenej lúky na južnom okraji plošiny nad stenou predchádzajúcej lokality.
10. Strmá vápencová stena s výrazným malým abri v spodnej časti steny a nerozsiahlymi sutinovými kužeľmi na jej úpätí.
11. Strmá výrazná stena na ľavom okraji nivy Teplického potoka s fragmentmi hodnotných teplomilných rastlinných spoločenstiev s primiešaním horských prvkov.
12. Dlhá nevysoká medza na ľavom okraji nivy Teplického potoka, porastená xerotermnými spoločenstvami na plynkých pôdach s miestami obnaženým podkladom.
13. Prirodzene tečúci tok s viacerými krátkymi prítokmi so zapojenými až fragmentárnymi brehovými porastmi v alúvio, vyplnenom spoločenstvami vlhkých a podmáčaných lúk s viacerými vzácnymi druhami rastlín.
14. Rudniansky potok – v značnej časti úseku je bezprostredné okolie potoka úplne zničené

priemyselnou činnosťou a zachovala sa len úzka niva s meandrujúcim potokom a sprievodnými brehovými porastmi.

15. Pravostranný prítok Hornádu, prakticky celý zregulovaný, v dolnej časti nad sútokom s Hornádom viac-menej prirodzený.

16. Lesný borovicový porast a nadväzujúci pás krovín na hornej hrane okraja nivy, významný ekostabilizačný prvok najmä vo vzťahu k odkalisku.

17., 18., 24. Plochy, na ktorých opustením tradičného obhospodarovania nastúpila sukcesia drevín, predovšetkým borovice, brezy, osiky a rakyty a niektorých krov.

19. Niekajajšie komunikačné a hospodárske štruktúry krajiny po upostení od využívania zarastené sukcesnými štádiami drevín.

20. Výrazná vápencová stráň s druhotným lesným porastom, značným podielom voľných skalnatých plôch, porastených fragmentmi pôvodných xerotermných spoločenstiev.

21. Podobná lokalita ako predchádzajúca, s väčším podielom zalesnených plôch, lesné porasty druhotné, v redších častiach vyznieva xerotermná vegetácia.

22., 25., 26. Lesné porasty s druhotným alebo poloprírodným drevinovým zložením, blízkym prirodzenému, s fragmentmi prirodzených rastlinných spoločenstiev v podraste.

23. Druhotne zarastená lúčka v hornej časti ľavostranného prítoku Markušovského potoka, porasty majú zväčša charakter prirodzeného lužného lesa uprostred druhotných lesných porastov.

27. Markušovský potok – prirodzene tečúci, miestami bohatu meandrujúci tok so zapojenými brehovými porastmi, v dolnej časti doplnenými topoľovou výsadbou.

28. V podraste krov a pionierskych drevín na imisiami totálne zničených plochách zachované fragmenty pôvodných vápnomilných spoločenstiev.

29. Fragment vlhkomilných spoločenstiev s prevahou vysokobylinných a trstia, zvyšok niekajajších nivných spoločenstiev na prítoku Levočského potoka.

V zastavanom území obce:

- je potrebné zachovať zastúpenie verejnej zelene v obci a v rámci návrhov nových plôch RD, BD a na plochách zariadení cestovného ruchu zabezpečiť adekvátny podiel verejnej zelene v novej zástavbe
- izolovať potencionálne riziká a vplyvy na Hornáde a Levočskom potoku v dostatočnej miere – vymedzenie ochranného pásma pozdĺž toku 20 m a zachovať prirodzene vyvinutý súčasný stav brehovej vegetácie v plnej miere, doplniť chýbajúcu sprievodnú brehovú vegetáciu tak, aby došlo k dostatočnému a plynulému prepojeniu existujúceho porastu a nadviazať na brehový porast nad a pod obcou,
- eliminovať vizuálne vplyvy jestvujúcej a predpokladanej výstavby na krajinu vložením stromovej zelene v dostatočnom množstve nie len po obvode
- v maximálnej miere chrániť plochy funkčne určené pre stromovú a krovitú vegetáciu nielen v intraviláne obce, ale aj za hranicou zastavaného územia v tzv. prechodových častiach, predovšetkým z dôvodu vhodného krajinárskeho zakomponovania sídla v krajině podhoria;
- minimalizovať výstavbu spevnených plôch a maximalizovať zabezpečenie vsakovania zrážkovej vody.

Zobrazenie vo výkrese č.2 a 3.

6 Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

Základné zložky životého prostredia (ŽP) – čistota ovzdušia, pôdy, vody, nízka hladina hluku, bezpečnosť a pod. sú ovplyvňované okrem samotného sídla najmä jeho širším zázemím.

Celé katastrálne územie Markušoviec sa nachádza pod silným antropogénnym tlakom spôsobeným priemyselnou, banskou, úpravarenskou a hutníckou činnosťou rudníanského závodu Železorudných baní. Je nutné:

- eliminovať všetky okolité a miestne zdroje kontaminácie ovzdušia a nevytvárať nové,
- revitalizovať pôdu a pestovanie poľnohospodárskych plodín diferencovať do troch hygienických pásiem,
- odstrániť všetky zdroje znehodnotenia tokov, potokov, povrchových a spodných vôd,
- zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie hluku pri dopravných trasách riešiť výsadbou izolačnej zelene a celkovou reštrukturáciou dopravy v priemyselnej zóne,
- ďalej znížiť intenzitu hluku z dopravy nasledovne:

- od ciest III. tr – čiastkovými úpravami ich trás, znížením rýchlosť a technickými opatreniami,
- od modernizácie železničnej trate – realizáciou účinných protihlukových bariér na nej,
- rešpektovať zdroje pitnej vody – OP I. a II° obecného vodovodu,
- udržať a rozvíjať verejnú zeleň na plochách parkov a cintorína a líniovú zeleň pozdĺž poľných komunikácií,
- zriadiať priestory verejnej, parkovo upravovanej zelene na nevyužívaných a devastovaných plochách v zastavanom území obce,
- pre starostlivosť o verejnú zeleň pripraviť generel zelene.

Po vyhodnotení dopadov činnosti na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni miestnej časti Olšo v zmysle § 6 ods. 3 písm.c, Zákona č. 355/2007 Z.z, výhľadovo využívať jej časť polyfunkčne – občianske vybavenie, výrobné služby a bývanie.

Dalej:

- zabezpečiť objektivizáciu radónového rizika stavebných pozemkov pri výstavbe nebytových budov určených na pobyt osôb dlhší ako 1000 hodín počas kalendárneho roka a pri výstavbe bytových budov v zmysle ust. Vyhlášky č. 528/2007 Z.z. ktorou sa stanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia (územie okresu Spišská Nová Ves sa nachádza v strednom a vysokom radónovom riziku)
- vyčleniť lokality na umiestnenie výroby a drobného podnikania, podrobne špecifikovať podnikateľské aktivity, ktoré bude možné umiestniť v obytnej zóne (drevovýroba, doprava, chov dobytka, chovateľské stanice hydin a psov a pod.)
- stanoviť regulatívy pre chov domácich hospodárskych zvierat najmä z hľadiska podnikateľských aktivít samostatne hospodáriacich hlavne v obytných zónach,
- zlikvidovať všetky nelegálne skládky domového odpadu a sute,
- odpady vznikajúce výkonom premetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. tretiu osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zák. o odpadoch č. 223/2003 Z.z. V týchto prevádzkach využívať technológie šetriace prírodné zdroje, predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu a podľa možnosti zhodnocovať, alebo zneškodňovať odpady aj zo širšieho územia,
- umožniť rozšírenie jestv. skládky odpadu, ktorý nie je nebezpečný - Kúdelník II,
- zariadenia pre podnikanie vo vlastných účelových stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie,
- komunálny odpad - nakladanie s komunálnymi odpadmi do ktorých spadajú aj zariadenia občianskeho vybavenia a turizmu sa bude riadiť VZN obce,
- nebezpečný odpad a ostatné odpady vo výrobe, službách a školstve zbierať špecializovaným spôsobom a odovzdať oprávnenej osobe,
- zber, odvoz a zneškodňovanie všetkých druhov odpadov zabezpečiť zmluvnými partnermi pri zvyšovaní separácie a ich energetického využitia.

Dalej rešpektovať § 15 odst.7 zákona NR SR č.131/2010 Z.z. O pohrebníctve, stanovujúce ochranné pásmo pohrebiska na 50 m od hranice pozemku pohrebiska (v ňom sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom).

7 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie k 1. 1. 1990 rozšíriť o o jestvujúce a navrhované plochy bývania, športu, občianskeho vybavenia, rekreácie, CR, dopravy a infraštruktúry.

V obci ju rozšíriť východne – okraj navrhovaných RD na Vyšnom konci; severne - okraj jestv. a navrhovaných RD, BD, verejnej zelene a komunikácie v lok. Jareček a južne okrajom navrhovanej obytnej skupiny RD.

V odčlenených častiach k.ú. obce – HD Brunské a Markušovce a priemyselná zóna bývalých ŽB - hranica ju viesť okrajom jestv. a navrhovaných výrobných plôch.
Zobrazenie vo výkrese č.2 a 3.

8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

8.1 Ochranné pásmá

- cintorín – 50 m od hranice pozemku,
- ČOV – 50 m od oplotenia,
- zdroje pitnej vody – OP I° a II° - južná časť k.ú.,

- cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo zastavané územie,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 m od osi vozovky (na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosť merajú od osi príľahlej vozovky),
- pri celoštátej dráhe a pri regionálnej dráhe - 60 m od osi krajnej kol'aje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy,
- pri celoštátej dráhe vystavanej pre rýchlosť väčšiu ako 160 km/h - 100 m od osi krajnej kol'aje, najmenej však 50 m od hranice obvodu dráhy,
- výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. Letiska Spišská Nová Ves – zasahujú západnú časť k.ú. – sú stanovené rozhodnutím o určení ochranných pásiem letiska zn.1-46/89 zo dňa 23.08.1989; Sú stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2,5 % - 1 : 40) s výškovým obmedzením cca 579 – 612,82 m n.m.B.p.v; Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho letovo - prevádzkového posúdenia a súhlasu Leteckého úradu SR,
- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu,
- hospod. dvory Blaumont – 100 a 200 m od okraja živočíšnej výroby,
- bývanie, zdravotnícke, kúpeľné a školské zariadenia – príslušná izofona ekvivalentnej hladiny hluku od ciest a železnice – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z.

8.2 Ochranné páisma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb po oboch brehoch ponechat' (§ 49 vodného zákona):

- 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž drobných tokoch a upravených tokoch
- 10 m pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov .

Ochranné páisma (v zmysle Energetického zákona) vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranach vedenia vo vodorovnej vzdialenosť meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napäti :

- od 1 kV do 35 kV vrátane :
 - pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 - pre zavesené kábllové vedenie 1 m,
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
- od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
- nad 400 kV 35 m.

- zaveseného káblového vedenia od 35 kV do 110 kV vrátane 2 m.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranach krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosť meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialosť je :

- 1 m pri napäti do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- 3 m pri napäti nad 110 kV.

Ochranné pásmo elektrickej stanice

- vonkajšieho vyhotovenia s napätim 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialnosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- vonkajšieho vyhotovenia s napätim do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialnosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásmá (v zmysle Energetického zákona) na ochranu plynárenských zariadení je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je :

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádzajú plyny na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0, 4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty,

Bezpečnostné pásma (v zmysle Energetického zákona 251/2012) je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je :

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0, 4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0, 4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,

8.3 Chránené územia – funkčné obmedzenia v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- NATURA 2000 - SKUEV 286 Hornádske vápence – s 2. a 4. st. ochrany prírody,
- Národná prírodná pamiatka - Markušovské steny a Prírodná pamiatka - Markušovské transgresie paleogénu - brána severne od toku Hornádu so 4. st. ochrany prírody,
- CHVÚ Volovské vrchy – južná časť k.ú. obce,
- ostatná príroda – celé územie leží v 1.2. a 3. st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody,
- katastr. územím prechádza biokoridor a biocentrum nadregionálneho významu,
- vyhlásené CHLÚ Markušovce – 53/e, Markušovce I – 111/e, Spišská n/Ves I – 27/e, Spišská n/Ves V – 112/e, Matejovce nad Hornádom – 109/e,
- Dobývací priestor Markušovce I – 95/e.

Zobrazenie vo výkrese č. 2.

9 Plochy na verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie

Plochy na uskutočnenie Verejnoprospešných stavieb sú orná pôda, pasienky a záhrady umiestnené v zastavanom území i mimo neho.

Pre účely komplexného rozvoja obce do r. 2015 je potrebné asanovať pozostatok domu kultúry, ČOV pod OcÚ a chatrče v lok. Jareček.

10 Určenie územií pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny a plochy pre delenie a scel'ovanie pozemkov

V obci sa vyžaduje obstaranie urbanistickej štúdie na revitalizáciu pamiatkovej zóny a na všetky navrhované obytné skupiny.

Pre delenie a scel'ovanie pozemkov sú stanovené všetky rozvojové lokality v ÚPD.

11 Zoznam verejnoprospešných stavieb

11.1 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-VÚC Košický kraj ZaD 2009:

2. Železničná doprava

- modernizácia železničnej trate hlavného magistrálneho tahu Žilina – Košice – Čierna nad Tisou na rýchlosť 120 – 160 km/hod,

5. Nadradená technická infraštruktúra

- rekonštrukcia, výstavba hrádzí alebo úprava korýt tokov v lokalitách
5.6.1. na toku Hornád v intraviláne miest Krompachy a Spišská Nová Ves, v úsekoch Kolínovce – Spišské Vlachy, Olcnava – Spišská Nová Ves, Smižany – Spišský Štiavnik (okrem úseku cez Slovenský raj), Spišský Štiavnik – Hranovnica, Spišské Bystré – Vikartovce a Vyšné Opátske – Taháňovce,

6. Odpadové hospodárstvo

- uzatváranie a rekultivácia starých skládok v lokalitách Veľké Ozorovce, Lastomír, Kúdelník II v Spišskej Novej Vsi, Kluknava, Brzotín – na úbočí a Jasov I., Krompachy – Richnava, Prakovce, Rožňava – Košická cesta, Dobšiná, Plešivec, Brechov a Gemerská Hôrka,
- stavby nových skládok v okresoch Gelnica, Spišská Nová Ves, Trebišov, Michalovce,

Košice – okolie.

11.2 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-Z Markušovce:

- 1 - verejné priestranstvá (komunikácia, chodník, verejná zeleň);
- 2 - park, chodník;
- 3 - verejné priestranstvá (chodníky, spevnené plochy);
- 4 - čistiareň odpadových vôd;
- 5 - zastávková nika autobusovej dopravy (chodník);
- 6 - obecný dom, parkovacie plochy, verejná zeleň;
- 7 - rozšírenie cintorína;
- 8 - rozšírenie komunikácie a dostavba otočky;
- 9 - prístupová komunikácia.

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno - technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré schválili obecné zastupiteľstvo v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť. Zobrazenie vo výkrese č.7

12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Záväzne časti riešenia sú dokumentované aj v grafickej časti na výkresoch uvedených v jednotlivých kapitolách záväznej časti.